

HISTORIA I KULTURA ZIEMI SŁAWIEŃSKIEJ

Tom XVI

HISTORIE (NIE)ZAPOMNIANE

HISTORIA I KULTURA ZIEMI SŁAWIEŃSKIEJ

T. XVI

FUNDACJA „DZIEDZICTWO”

HISTORIA I KULTURA ZIEMI SŁAWIEŃSKIEJ

TOM XVI

HISTORIE (NIE)ZAPOMNIANE

Redakcja:

WŁODZIMIERZ RĄCZKOWSKI
JAN SROKA

SŁAWNO–DARŁOWO 2025

Włodzimierz Rączkowski, Jan Sroka (eds.), *Historia i kultura Ziemi Sławieńskiej*, t. 16: *Historie (nie)zapomniane* [History and Culture of the Sławno region, vol. 16: (Un)forgotten histories]. Fundacja „Dziedzictwo”, Sławno–Darłowo 2025, pp. 350. ISBN: 978-83-971211-3-3. Polish texts with German summaries.

© Copyright by Włodzimierz Rączkowski, Jan Sroka 2025

© Copyright by Authors

Na okładce: Otto Kuske, *Nad Wieprzą 1944*, akwarela, 50 × 60 cm

Tłumaczenia na język niemiecki: *Brigida Jerzewska*

Redaktor: *Katarzyna Muzia*

Skład i łamanie komputerowe: *Eugeniusz Strykowski*

Publikację wydano przy finansowym wsparciu Urzędu Miejskiego w Darłowie
oraz Starostwa Powiatowego w Sławnie

Wydawca/Herausgeber: Fundacja „Dziedzictwo”,
76-100 Sławno, ul. Mielczarskiego 7/5

ISBN 978-83-971211-3-3

Druk/Druck: Drukarnia „BOXPOL”, 76-200 Słupsk, ul. Wiejska 25
tel. 48 59 8424371 email: boxpol@post.pl, www.boxpol.pl

Spis treści

WŁODZIMIERZ RĄCZKOWSKI (Poznań), JAN SROKA (Sławno), <i>Wymiary historii</i>	7
BARTOSZ ŻYLUK (Zalasewo), <i>Kamień z krzyżem laskowanym – znalezisko koło Smardzewa</i>	11
MACIEJ SZUKAŁA (Szczecin), <i>Szczątkowo zachowane akta Starostwa Powiatowego w Sławnie (Landratsamt Schlawe) w zasobie Archiwum Państwowego w Szczecinie</i> .	37
JÓZEF LINDMAJER (Słupsk), <i>Przegląd inwestycji drogowych na terenie ziemi sławieńskiej od początku XIX do początku XX wieku</i>	45
KACPER PENCARSKI (Słupsk), <i>Wybrane problemy organizacyjno-finansowe budowy i rozbudowy sieci drogowej powiatu sławieńskiego (Kreis Schlawe) w XIX i XX wieku (do 1939 roku)</i>	87
JÓZEF LINDMAJER (Słupsk), <i>Uwagi do dziejów kolejnictwa na terenie ziemi sławieńskiej do końca wojny 1914–1918</i>	137
EWA GWIAZDOWSKA (Szczecin), <i>Upamiętniając Pomorze, uwiecznili siebie – dwaj pomorscy artyści Rudolf Hardow i Otto Kuske</i>	159
ZBIGNIEW SOBISZ, OLIVIA FIRLONG-LAUDA (Słupsk), <i>Flora naczyniowa z lat 1881–1942 z terenu byłego powiatu sławieńskiego w zbiorach Herbarium Słupensis SLTC</i>	197
RENATA POTOMSKA (Darłowo), <i>Losy dzieci z Podlasia. Pomorska opowieść po latach</i> .	219
MARIA POPRAWSKA (Sławno), <i>80 lat mniejszości romskiej w Sławnie</i>	233
RENATA POTOMSKA (Darłowo), <i>Na styku epok / pokoleń, czyli śladami bardziej i mniej oczywistych elementów krajobrazu Darłowa</i>	253
WALDEMAR PARUS (Darłowo), <i>Samodzielna Eskadra Lotnictwa Rozpoznawczego Wojsk Ochrony Pogranicza</i>	265
MAŁGORZATA ŚWIĄTKOWSKA (Darłowo), <i>Miejskie Gimnazjum im. Stanisława Dulewicz w Darłowie</i>	295
DOMINIKA PIOSKOWIK (Brema), <i>Ale jazda – jedziemy nad morze! O plenerze wędrujących czeladników w Sławnie – retrospekcja po 25 latach</i>	319
Indeks osób i nazw osobowych	339
Indeks nazw geograficznych	345

Szczątkowo zachowane akta Starostwa Powiatowego w Sławnie (*Landratsamt Schlawe*) w zasobie Archiwum Państwowego w Szczecinie

MACIEJ SZUKAŁA (SZCZECIN)

Urząd starosty powiatowego (*Landratsamt*) po raz pierwszy na obszarze Marchii Brandenburskiej pojawił się w XVI wieku, a na Pomorzu w 1716 roku Landrat (starosta) wybierany był przez sejmik powiatowy złożony z właścicieli majątków rycerskich i zatwierdzany przez króla Prus. Landrat w powiecie decydował w sprawach komunalnych, finansowych, politycznych i policyjnych. W okresie reform w Prusach, przeprowadzanych przez ministrów Steina i Hardenberga na mocy rozporządzenia z 30 kwietnia 1815 roku, landrat został podporządkowany nadrzędnemu organowi administracji państwowej, którym była rejencja. Reformy z lat 70. XIX wieku zwiększyły jego władzę, gdyż stał się samodzielnym reprezentantem państwa. Miał duży wpływ na samorząd powiatowy, ponieważ stał na czele utworzonego w 1872 roku Wydziału Powiatowego (*Kreisausschuss*) – organu wykonawczego sejmiku¹. Kolejne ustawy z 30 lipca 1883 roku oraz rozporządzenia z 3 września 1932 roku i z 31 marca 1933 roku wzmacniały władzę landrata.

Powiat sławieński istniał od XVIII wieku, a ostateczny kształt terytorialny uzyskał w 1818 roku (Lindmajer 2003). Według spisu z 1925 roku z uzupełnieniami z 1932 roku (*Gemeindelexikon* 1932: 76–80) obejmował cztery miasta: Darłowo, Polanów, Sianów i Sławno – siedzibę powiatu

¹ Zasadnicze informacje o urzędzie landrata (Salmonowicz 1993: 107–110; 2000: 52, 53; Wielopolski 1965: 43).

oraz 143 wsie z majątkami ziemskimi i przysiółkami. Powiat sławieński wraz z innymi 12 powiatami wchodził w skład rejencji koszalińskiej (*Gemeindelexikon* 1932: XVIII).

Według wspomnianego spisu z 16 czerwca 1925 roku na terenie powiatu mieszkało 78 425 osób, z tego 76 827 ewangelików (luteranie), 728 innych wyznań ewangelickich, 521 wyznania rzymskokatolickiego, 72 prawosławnych, 196 żydów, 81 bezwyznaniowców (*Gemeindelexikon* 1932: XXVIII).

Akta Starostwa Powiatowego w Sławnie, zbędne w bieżącym administrowaniu, do Archiwum Państwowego w Szczecinie zaczęły napływać pod koniec XIX wieku. Pierwsza niewielka akcesja dwóch jednostek archiwalnych miała miejsce 16 września 1890 roku², a kolejna 15 września 1904 roku (47 j. a.)³. Następny dopływ w liczbie 34 j. a. nastąpił dopiero 17 października 1918 roku⁴. Kolejne miały miejsce 1 kwietnia 1921 roku (11 j. a.)⁵ i 4 maja 1926 roku (3 j. a.)⁶. Ponowny dopływ odnotowano dziewięć lat później 9 kwietnia 1935 roku, kiedy przekazano kolejne 31 j. a.⁷, a 26 stycznia 1936 roku jedną j. a.⁸. Bardzo duży dopływ (907 j. a.) nastąpił 6 kwietnia 1938 roku⁹. Jego uzupełnieniem było nadesłanie 31 grudnia 1940 roku jednej j. a.¹⁰. W następnych latach nie zanotowano przekazania kolejnych jednostek ze Starostwa Sławno. Zespół przechowywany w archiwum szczecińskim liczył więc ponad tysiąc jednostek archiwalnych.

W okresie II wojny światowej, kiedy nowoczesne środki techniczne, na przykład samoloty, umożliwiały dokonywanie zniszczeń na odległych od frontu obszarach przeciwnika, ochrona dóbr kultury stała się istotnym problemem. Ewakuację zasobu archiwalnego w Szczecinie zarządzono w 1942 roku, gdyż miasto o charakterze przemysłowo-portowym od 1940 roku zostało już kilkakrotnie zbombardowane. Stosunkowo bezpiecznymi miejscami ewakuacyjnymi były zamki, dwory lub kościoły (Szukała 2019: 196).

Pierwszy transport archiwaliów ze Szczecina do zamku w Pęzinie (Pansin) w okolicach Stargardu odbył się 18 września 1942 roku. Systematyczne wywożenie akt trwało do 24 marca 1945 roku.

² Archiwum Państwowe w Szczecinie, zespół Archiwum Państwowe w Szczecinie, Dienstregeistratur (dalej APSz D) nr 445 b, s. 16.

³ APSz D nr 445 b, s. 30.

⁴ APSz D nr 445 b, s. 51.

⁵ APSz D nr 445 b, s. 54.

⁶ APSz D nr 445 b, s. 60.

⁷ APSz D nr 445 c, s. 23.

⁸ APSz nr 445 d, s. 1.

⁹ APSz nr 445 d, s. 17.

¹⁰ APSz nr 445 d, s. 58.

Według zachowanej dokumentacji zespół Starostwo Powiatowe w Sławnie (Rep. 66) wraz z innymi aktami kilku starostw oraz kilku miast pomorskich, zespołu Wyższego Sądu Krajowego w Szczecinie, kilku sądów obwodowych, urzędów katastralnych, Związku Prowincjonalnego, Muzeum Regionalnego w Świnoujściu, Bractwa Kurkowego w Drawnie, nadprezydenta prowincji Pomorze (część), rejencji koszalińskiej (część), jak też 53 worki książek z zasobu biblioteki Towarzystwa Historii i Starożytności Pomorza 6 maja i 19 czerwca 1944 roku przewieziono do zamku rodziny von Wedemeyer w Tucznie (Schönrade), w ówczesnym powiecie Strzelce Krajeńskie (Kreis Friedeberg Nm.) (Stelmach 1995; Szukała 2019: 195–206; Sitarz 2021). Los tych archiwaliów dopełnił się w końcowym okresie wojny.

W 1990 roku hrabina von Schwerin w liście do redakcji niemieckiego tygodnika „Die Zeit” poinformowała, że w lutym 1945 roku widziała, jak płonął podpalony pałac w Tucznie, którego część pomieszczeń była wypełniona aktami Archiwum Państwowego w Szczecinie¹¹. Ocalałe materiały archiwalne (pół samochodu ciężarowego) przywieziono we wrześniu 1946 roku do Szczecina. Straty w Tucznie szacuje się na 98% wszystkich archiwaliów (Sitarz 2021: 153).

Posiadany przez Archiwum Państwowe w Szczecinie zespół Starostwo Powiatowe w Sławnie (Landratsamt Schlawe) liczy obecnie jedynie 6 j. a. z lat 1806–1874. Rozmiar zespołu to 0,15 m.b. Ten szczątkowo zachowany zespół wymaga opisu. Ze względu na małą liczbę jednostek akta dotyczą jedynie kilku zagadnień, którymi zajmował się urząd powiatowy (Landratsamt): sprawy kontrybucji i świadczeń w czasie okupacji francuskiej, kwestii melioracji, zmian własnościowych w okolicach Darłowa oraz działalności Związku Wyborczego Konserwatystów powiatów sławieńskiego i miastecckiego (Konservative Wahl-Verein Schlawe-Rummelsburg). Ponieważ tych poszytów jest niewiele, ich treść omówię zgodnie z kolejnością sygnatur w inwentarzu (Łazarek 2005).

Poszyt o sygn. 1 – Konservative Wahl-Verein Schlawe-Rummelsburg liczy 596 stron pochodzących lat 1861–1874. Zawiera bogate materiały na temat działalności stowarzyszenia wspomagającego kandydatów do Landtagu i Reichstagu z ramienia konserwatystów. Najstarszym dokumentem w tej jednostce archiwalnej jest „Statut des conservativen Vereins für Wahlbezirk Schlawe-Rummelsburg” z 10 października 1861 roku¹², podpisany przez ówczesne władze Związku jako Direktorium: landrat powiatu sławieńskiego von Woedtke, hrabia von Blumenthal, oraz radca von

¹¹ APSz D nr 1109/XXII, s. 2 (odręczna notatka Bogdana Frankiewicza).

¹² APSz Starostwo Powiatowe w Sławnie (dalej SPS) nr 1, s. 314, 315.

Böhn, jako skarbnik (Schatzmeister): właściciel majątku rycerskiego Mel-lenthin z Rzyszczewa (Ristow). Podpisali ten statut też inni członkowie zarządu: marszałek dworu von Schlieffen, były landrat powiatu sławieńskiego von Kleist, radca Kratz, rotmistrz von Puttkamer, mistrz ciesielski Schwandes, rentier Schübner oraz właściciel młyna Voß¹³.

W innych materiałach ukazano działalność zarządu Związku. Są to sprawozdania ze spotkań członków tego gremium oraz walnych zgromadzeń¹⁴. Przedstawiono również korespondencję ze szczecińskim wydawcą Robertem Grassmannem¹⁵.

W omawianej jednostce archiwalnej zamieszczono egzemplarz pisma z Darłowa z 1866 roku *Der Wächter a.d. Ostsee*¹⁶. W jednostce wśród pism znajdują się lista członków Związku z Darłowa oraz spisy ogólne z innych miejscowości¹⁷. W poszycie widnieje lista osób zamawiających publikacje Związku z adresem¹⁸. Zamieszczono wykaz obwodów wyborczych (Wahlbezirke) powiatu miastecckiego, listę wyborców i kandydatów powiatów sąsiednich, w tym sławieńskiego¹⁹.

Pokaźną część omawianego poszytu stanowi korespondencja różnych osób z lat 1866–1873 w sprawach organizacyjno-politycznych z landratem powiatu sławieńskiego Carlem Ludwigiem Reinholdem v. Woedtke, jednym przewodniczącym Związku²⁰, oraz z lat 1873–1874 z marszałkiem dworu von Schlieffenem, kierującym w tym okresie Związkiem²¹.

W niektórych dokumentach ukazano budżet Związku²², zamieszczono drukowane ulotki z 1873 roku, skierowane do wyborców konserwatywnych w okresie konfliktu państwa pruskiego z Kościołem katolickim i Kościołem protestanckim (Kulturkampf)²³.

W dokumencie von Schlieffena z 1874 roku przedstawiono położenie partii konserwatywnej i Związku po wyborach do Reichstagu²⁴.

¹³ APSz SPS nr 1, s. 315.

¹⁴ APSz SPS nr 1, s. 7–13, 32–40, 137, 150–153, 189–192, 251–258, 264–280, 285, 323, 324, 329, 379, 431, 434–437, 451, 472, 486–488, 495–498, 562–570.

¹⁵ APSz SPS nr 1, s. 18–21.

¹⁶ APSz SPS nr 1, s. 26–29.

¹⁷ APSz SPS nr 1, s. 25, 30, 31, 357–361, 365–374, 504–510.

¹⁸ APSz SPS nr 1, s. 59–69, 347–349.

¹⁹ APSz SPS nr 1, s. 71, 72, 104–107, 473–484, 502, 503, 524–555.

²⁰ APSz SPS nr 1, s. 41–57, 74–85, 94–96, 98–101, 110–136, 139–143, 177–188, 193–218, 220–225, 226–248, 259–263, 281, 282, 286–313, 375–378.

²¹ APSz SPS nr 1, s. 380–430, 432, 438, 450, 457–471, 489–494, 499, 500, 511–523, 560, 561, 571–586, 588–595.

²² APSz SPS nr 1, s. 330–337, 342.

²³ APSz SPS nr 1, s. 454–456.

²⁴ APSz SPS nr 1, s. 556–558.

W kolejnej jednostce archiwalnej o sygn. 2, liczącej 54 strony i dotyczącej spraw gospodarczych, znajdują się dokumenty z lat 1838–1860. Chodzi w nich o proces tworzenia i powiększania gospodarstw rolnych oraz przemysłowych (Etablissements) w różnych miejscowościach powiatu sławieńskiego. Na uwagę zasługują przede wszystkim wykazy tabelaryczne z nazwami miejscowości, w których dokonano zmian²⁵. Resztę poszytu stanowi korespondencja na temat omawianych zmian gospodarczych.

Kolejny poszyt, sygn. 3, to duża jednostka archiwalna licząca 828 stron, obejmująca lata 1862–1866. Zawarto w niej dokumentację dotyczącą spraw uwłaszczeniowych w urzędzie w Darłowie (Amt Rügenwalde). Istotną wartością tych archiwaliów są liczne (kilkadziesiąt²⁶) rysunki, plany sytuacyjne układu przestrzennego zagród w poszczególnych miejscowościach oraz rzuty przyziemia niektórych budynków i nieczęste rysunki fasad. Pozostała dokumentacja to korespondencja urzędowa dotycząca zmian własnościowych.

Poszyt o sygn. 4²⁷, z lat 1807–1809, liczy 54 strony. Dotyczy rozliczeń finansowych w czasie okupacji francuskiej, kiedy poszczególne miasta, powiaty musiały utrzymywać armię francuską, zaopatrując ją nie tylko w furaz, czyli paszę dla koni, ale także opłacając kwaterunek dla wojsk i inne zobowiązania. Poszyt zawiera wpłaty i wypłaty z tak zwanej kasy furazowej (Fourage Casse), nadsyłane do ówczesnego landrata powiatu sławieńskiego Friedricha Georga Wilhelma von Below.

Kolejny poszyt, sygn. 5²⁸, zawiera dokumenty z lat 1807–1809. Liczy 57 stron i jest tabelarycznym wykazem miejscowości powiatu sławieńskiego wpłacających kontrybucję, która ostatecznie trafiała do francuskiej cesarskiej kasy wojskowej w Szczecinie.

Ostatnim omawianym poszytem ze szczątkowo zachowanego zespołu jest poszyt nr 6²⁹, z lat 1833–1872. Liczący 134 strony i zawiera dokumenty dotyczące budowy urządzeń melioracyjnych w powiecie sławieńskim, czyli zarządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych w Berlinie kierowane do rejencji koszalińskiej³⁰ oraz dalsze rozporządzenia rejencji

²⁵ APSz SPS nr 2, s. 7–11, 15–19, 28, 29, 31, 32, 35, 36, 40–43.

²⁶ APSz SPS nr 3, s. 3, 12, 13, 21, 30, 36, 80, 81, 106, 158, 165, 167, 176, 266, 274, 276, 350, 362, 369, 454, 474, 488, 498, 503, 508, 516, 519, 525, 526, 531, 538, 547, 551, 574, 581, 586, 593, 602, 603, 612, 636, 644, 650, 666, 668, 679, 693, 709, 721, 724, 730, 738, 744, 746, 779–781.

²⁷ APSz SPS nr 4, s. 1–54.

²⁸ APSz SPS nr 5, s. 1–57.

²⁹ APSz SPS nr 6, s. 1–134.

³⁰ APSz SPS nr 6, s. 2–5, 11, 12.

w tej sprawie kierowane do poszczególnych landratów³¹. Zawarto w nim także policyjne przepisy (Polizei-Reglement) w paragrafach dokładnie określające wykonanie prac melioracyjnych³². W kolejnej części poszytu zamieszczono korespondencję rejencji koszalińskiej z landratem sławieńskim von Woedtke w sprawach melioracji³³, a także egzemplarz gazety „Schlawer Kreisblatt” nr 49 z 1872 roku zawierający rozporządzenie landrata Woedtke³⁴.

Z przedstawionego opisu zawartości treści akt zespołu Starostwo Powiatowe w Sławnie wynika, że II wojna światowa obeszła się surowo z tym zespołem, który w 1938 roku liczył prawie tysiąc j. a. To, co zostało, jest tylko niewielkim fragmentem pierwotnego zespołu, dotyczącym jedynie kilku zagadnień natury społecznej i gospodarczej.

Bibliografia

- GEMEINDELEXIKON 1932. *Gemeindelexikon für den Freistaat Preussen*, B. IV: *Provinz Pommern*, Berlin: Preußischen Statistischen Landesamts.
- LINDMAJER J. 2003. Kształtowanie się terytorium i ustroju powiatu sławieńskiego na tle powiatów sąsiednich w latach 1815–1914, [w:] *Pamięci historyka polskich Kresów Tadeusza Gasztolda*, J. Lindmajer (red.), Słupsk: Pomorska Akademia Pedagogiczna, 41–59.
- ŁAZAREK A. 2005. *Informacja do zespołu Starostwo Powiatowe w Sławnie (Landratsamt Schlawe)*, Szczecin [maszynopis].
- SALMONOWICZ S. 1993. Podziały terytorialne i ustrój polityczny ziem pomorskich w latach 1815–1850, [w:] *Historia Pomorza*, t. III: 1815–1850, cz. I: *Gospodarka, społeczeństwo, ustrój*, G. Labuda (red.), Poznań: Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 55–142.
- SALMONOWICZ S. 2000. Administracja i prawo w prowincjach pomorskich w latach 1850–1918, [w:] *Historia Pomorza*, t. IV: 1850–1918, cz. I: *Ustrój, gospodarka, społeczeństwo*, S. Salmonowicz (red.), Toruń: Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Uniwersytet Szczeciński, 31–69.
- SITARZ B. 2021. Zabezpieczanie i scalanie rozproszonego zasobu Archiwum Państwowego w Szczecinie w latach 1945–1950, *Szczecińskie Studia Archiwalno-Historyczne* 5: 103–167.
- STELMACH M. 1995. Losy archiwaliów szczecińskich w okresie II wojny światowej, *Szczeciński Informator Archiwalny* 9: 17–38.
- SZUKAŁA M. 2019. *Archiwum Państwowe w Szczecinie w latach 1914–1945. Ludzie i działalność*, Szczecin: Archiwum Państwowe w Szczecinie, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych w Warszawie.
- WIEŁOPOLSKI A. 1965. *Ustrój polityczny Pomorza Zachodniego w XIX wieku*, Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.

³¹ APSz SPS nr 6, s. 1, 7, 8, 13, 14, 43, 61.

³² APSz SPS nr 6, s. 15–42, 44–57.

³³ APSz SPS nr 6, s. 63–132.

³⁴ APSz SPS nr 6, s. 100, 101.

Źródła w Archiwum Państwowym w Szczecinie

Zespół: Archiwum Państwowe w Szczecinie (Staatsarchiv in Stettin), nr 445 b, 445 c, 445 d, 1109/XXII.

Zespół: Starostwo Powiatowe w Sławnie (Landratsamt Schlawe), nr 1–6.

**Teilweise erhaltene Akten des Landratsamtes Schlawe
im Staatsarchiv Stettin in Szczecin (Stettin)**

Z u s a m m e n f a s s u n g

Der Artikel enthält die kurze Geschichte der Entstehung des Archivalien Bestand im Staatlichen Vorkriegsarchiv in Stettin, vor allem das zahlreiche Zugänge von Akten des Landratsamtes Schlawe. Kurz vor dem Ausbruch des Krieges befanden sich im Stettiner Archiv ca. 1000 Akten des Schlauer Amtes. Während des Krieges wurden sie nach Schönrade (Tuczno) im Schloss sichergestellt. Das Schloss ist im Februar 1945 mit allen sich dort befindenden Akten verbrannt.

Im Artikel wird auch der Inhalt von 6 Akteneinheiten des Bestandes des Landratsamtes Schlawe, die aus den Kriegswehen gerettet wurden, besprochen.

Fundacja „Dziedzictwo” powstała w 1991 roku w Sławnie. Jej celem jest szeroko rozumiana ochrona zabytków archeologicznych ziemi sławieńskiej, a także ochrona krajobrazu kulturowego, którego częścią jest dziedzictwo archeologiczne. Działalność Fundacji polega na: finansowaniu i organizacyjnym wspieraniu badań naukowych, publikowaniu i upowszechnianiu wyników tych badań, wspomaganiu działalności konserwatorskiej, współpracy z władzami lokalnymi w aktywnej ochronie dziedzictwa kulturowego i włączaniu go w życie społeczne mieszkańców, prowadzeniu działalności popularyzującej zabytki oraz krajobraz kulturowy, a także uczestnictwo w procesie wychowania dzieci i młodzieży z naciskiem na kształtowanie świadomości historycznej i szacunku dla świadectw przeszłości.

Od 2002 roku Fundacja wydaje serię *Historia i kultura Ziemi Sławieńskiej*. Podejmuje w niej problematykę procesów historycznych, kulturowych i przyrodniczych kształtujących przeszłe i współczesne oblicze ziemi sławieńskiej. Wszystkie publikacje Fundacji „Dziedzictwo” dostępne są na stronie: www.archeo.edu.pl/dziedzictwo

* * *

Fundacja „Dziedzictwo”
ul. Mielczarskiego 7/5, 76-100 Sławno
www.archeo.edu.pl/dziedzictwo

ISBN: 978-83-971211-3-3

